

Forfatter: Stub, Ambrosius

Titel: Udrag fra Digte

Citation: Stub, Ambrosius: "Digte", i Stub, Ambrosius: *Digte*, Rosenkilde og Bagger, 1972, s. 55.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-stub01val-shoot-idm140613725412304/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Digte

i den nytilkomne »I hvad min Talsmand leed«. Desuden er der efter Nr. 12 indskudt 6 Digte, efter Nr. 14 2 Digte og efter Nr. 16 3 Digte, hvoraf det ene Nr. 28 »O du dybe Fald og Vaade« allerede var trykt som Nr. 5. Jesu syv Ord paa Korset, som hos Heiberg var ufuldstændige, bliver ved Tilføjelsen suppleret med de 3 manglende Digte. Endelig tilføjes efter Digtene fra Heibergs Udgave endnu 16 Digte, hvoraf 5 fandtes i Graaes Arier og Sange, men kun de to med Stubs Navn.

Naar Christian Stub kalder sin Udgave rettet og forbedret, skyldes det vel navnlig, at han har givet visse Ord en mere moderne Retskrivning: kan for kand, evig for ævig, Siæl for Siel o. s. v. Stort set følger han imidlertid Heibergs ret konservative Retskrivning: ey for ei, øy for øi m. m., som han i det hele ogsaa anvender i nytilkomne Digte. Han giver dog ogsaa enkelte Steder reelle Forbedringer og retter vitterlige Fejl i Heibergs Tekst.

Christian Stubs Udgave maa have fundet tilstrækkelig Afsætning, for 2 Aar senere 1782 udkom paa samme Forlag i Odense det lovede Supplement »Anhang til Ambrosii Stubs Poetiske Tanker« med et Tillæg af Christian Stubs egne Digte. Det var tilegnet Kammerherre Frederik Juel til Taasinge, og der kan næppe være Tvivl om, at han her har hentet en Del af Materialet til sin Udgave. Første Afsnit med Faderens Digte indeholdt 25 Digte, deraf er imidlertid det ene, Nr. 4 »O rene Danske Lov«, ikke af Stub, men af Kingo, og Nr. 20 »Jeg har kun Dyden kjær« var allerede trykt i Udgaverne 1771 og 1780. Af de øvrige var de 10 sidste trykt i Graaes to Samlinger Arier og Sange, men de 7 af dem var der uden Navn.

Denne Række Digte, som Anhanget har fælles med Graaes Arier og Sange, som Christian Stub næppe har kendt, har en særlig Interesse. Forlægget for de ni første af Digtene, som alle findes i Graaes første Bind, maa formodes at være et lille Hæfte

med Stubdigte, maaske et efterladt Hæfte paa Valdemarsslot, som har været Grundlag baade for Graae og Christian Stub, idet Digtene forekommer delvis i samme Rækkefølge i Anhanget og i Arier og Sange. Naar Rækkefølgen ikke er helt den samme, skyldes det vel, at første Del af Arier og Sange har en saglig Opdeling i Grupper efter Visernes Indhold. Digtene synes at stamme fra et forholdsvis tidligt Tidsrum af Ambrosius Stubs Liv, muligvis fra Stubs første Periode paa Taasinge. Det er hovedsagelig Digte, man maa formode er henvendt til Hustruen. Med den Rækkefølge, de har i Anhang, og som maa antages at være den oprindelige, er det følgende: »Bestandighed er rar« (Anhang 16, Graae I 72), »Trofasthed er den Dyd, jeg søger« (Anhang 17, Graae I 73), »Spring Hierte« (Anhang 18, Graae I 74). »Jeg har kun Dyden kjær« (Anhang 20, Graae I 107a), »Du deylig Rosen-Knop« (Anhang 21, Graae I 107b), »See Skiønhed er en Skat« (Anhang 22, Graae I 105), »Skal Dahlens Lillie« (Anhang 23, Graae I 66). Til Rækken hører ogsaa »Hierte Ven! vi ere lige«, som mangler i Anhang, idet den allerede er optaget i Udgaven 1780, den har Nr. 75 i Graae I. Af de nævnte Digte er ikke mindre end 3: »Jeg har kun Dyden kjær«, »Du deylig Rosen-Knop« og »See Skiønhed er en Skat« skrevet paa den af Stub saa yndede Melodi laant fra Sperontes (Scholze): Singende Muse an der Pleisse (1736) – Ode Nr. 33 Ich bin nun wie ich bin –, som Stub formodentlig som nævnt har haft Lejlighed til at benytte paa Valdemarsslot. Uden for Rækken af Digte til Hustruen falder Digtet »Uskyldig Tidsfordriv jeg har« (Anhang 19, Graae I 106) og det sidste i Rækken »Haab ikkuns! Haab kuns« (Anhang 24, Graae I 76), som er Oversættelse efter Sperontes (se ovf. S. 20).

Det tiende og sidste Digt, »Forhadte Navn af Toldforpagter«, som er fælles for Anhang og Graaes Arier og Sange, falder helt uden for den nævnte Række. Det maa som vist ovenfor stamme